

שם העבודה : מעורבות אמהות ערביות עם צאצאיהן הלוקים בפיגור שכלי לאחר השמה חוץ-ביתית

שנה : 2009

מס' קטלוגי : 566

שם המגיש : הלא משרקי

שם המנחה: פרופ' אריק רימרמן

עבודת גמר לתואר מוסמך, אוניברסיטת חיפה

המלצות למחקרי המשך

המלצות למחקרים עתידיים :

לצורך העמקת ההבנה בדבר הגורמים המשפיעים על המעורבות האמהית באוכלוסיה הערבית של ילדים ובוגרים הלוקים בפיגור שכלי לאחר השמה חוץ-ביתית, יש מקום לביצוע מחקרים נוספים. המלצה למחקר עתידי היוצאת מן המגבלה של המחקר הנוכחי, היא במסגרת שימוש בניתוח רגיש תרבות ודת, יש לבחון הבדלים בין קבוצות שונות- מוסלמים, נוצריים, דרוזים- בקרב האוכלוסיה הערבית בארץ. יתכן והאוכלוסיה במחקר הנוכחי היתה מגוונת ורחבה יותר, המשתנים הנבדקים היו נמצאים מובהקים ובעלי תרומה.

מחקר זה התמקד במאפייני הילד והאם, אך פחות במאפייני המעון. במחקר עתידי יש מקום להתייחסות למימדים נוספים. מומלץ לערוך מחקר אשר יבדוק את הקשר בין מאפייני המעון ועמדות אנשי הצוות לבין המעורבות האמהית במגוון רחב ומספר רב יותר של מעונות פנימייה.

כמו כן, יש מקום להתייחסות למשתנים אשר נמצאו מרכזיים במחקרים אחרים, כגון דחק הורי ואקלים משפחתי (הויזמי ורימרמן, 2006) ומספר הילדים במשפחה (Schwartz & Tsumi, 2003). בנוסף, יש לבדוק באופן מעמיק את מערך השירותים העומדים כיום לצורכי האמהות והמשפחות הערביות בכלל, מיפוי מקיף של השירותים עבורם ובדיקת הכשלים במענה אשר נותנים השירותים הללו.

במחקר הנוכחי לא נבדק הקשר בין הכנת האמהות לקראת ההשמה החוץ-ביתית לבין מעורבותן לאחריה. במחקר עתידי מומלץ לבדוק קשר זה שבו כל האמהות יעברו תוכנית הכנה ובדיקת קשר סיבתי לאחריה. מומלץ לבצע מחקר ארוך טווח שיעקוב אחר דפוסי המעורבות האמהית לאורך זמן ויבחן האם קיים שוני באופי המעורבות לאורך השנים.

פורום אנשי מקצוע/שטח בפניהם יש להציג ממצאי המחקר:

מספר גורמים יכולים ליהנות מתוצאות המחקר והם:

- עובדים סוציאלים בלשכות הרווחה.
- יועצים חינוכיים בבתי-ספר לחינוך מיוחד.
- עובדים סוציאלים ופסיכולוגים המטפלים פרטנית במשפחות.
- גופים קולטים (מעונות פנימייה, הוסטלים).
- הנהלת האגף לטיפול באדם המפגר- לקביעת מדיניות ונוהלי קליטה: ד"ר חיה עמינדב- מנהלת האגף לשירותי טיפול באדם המפגר וסמנכ"לית בכירה במשרד הרווחה, מר נחום עידו- מנהל השירות לדיור בקהילה, גבי דניאלה דרור- עובדת סוציאלית ראשית באגף למפגר, גבי מרים כהן- מנהלת השירות בקהילה, מפקחים מחוזיים על הפנימיות והקהילה.